



13 בפברואר 2008

מבזק מס 4/2008 : הרפורמה בשוק הפנסיוני יצאה לדרכה – החל מינואר 2008

ביום 23 בינואר 2008 אושר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח – 2008 (להלן – "חוק קופות הגמל") אשר כלל מספר תיקוני חקיקה וביניהם: תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005, תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 ותיקונים שונים בפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א – 1961. תיקוני החקיקה פורסמו ברשומות ביום 28 בינואר 2008.

תיקוני החקיקה מהווים שורה נוספת של צעדים בהם נקט משרד האוצר בשנים האחרונות על מנת להשלים את המהפכה הפנסיונית בישראל שמטרתה, בין היתר הינה:

- הבטחת פנסיה לכל עובד באמצעות ביטוח חובה פנסיוני
- מניעת עיוותים במערכת המס לגבי מסלולי החסכון האפשריים
- הסרת חסמים רגולטורים על ניווד החסכון הפנסיוני
- הסרת אי הוודאות לחוסכים בקופות גמל והסדרת כללי הייעוץ הפנסיוני
- הגברת המודעות והתחרות בשוק הפנסיוני לטובת הצרכנים
- הסדרת כללים למשיכת כספים מקופות גמל

להלן עיקרי תיקון 3 לחוק קופות הגמל:

1. קופת גמל לקצבה משלמת וקופת גמל לקצבה שאינה משלמת

במסגרת התיקון נקבע כי מעתה יהיו רק שני סוגים של קופות גמל לחוסכים:

קופת גמל משלמת לקצבה –

קופת גמל המשלמת קצבה ישירות לזכאים על פי תקנונה.

קופת גמל לא משלמת לקצבה –

קופת גמל לקצבה אשר לא יהיה ניתן למשוך ממנה כספים, למעט משיכת כספי מרכיב הפיצויים, אלא באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה.

בהתאם לאמור לעיל נקבע כי החל משנת 2008 הממונה על שוק ההון לא יהיה רשאי לתת אישור קופת גמל לקרן או תוכנית ביטוח כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית

לפיצויים. התיקון קובע למעשה שעל כספים שיופקדו בקופות גמל לתגמולים או קופת גמל אישית לפיצויים בשנת המס 2008 יחולו הכללים בדבר קופת גמל לא משלמת לקצבה, וזאת על מנת לאפשר לחוסכים להמשיך ולהפקיד באותן קופות ללא פתיחת חשבון חדש בקופת גמל אחרת או פוליסת ביטוח חדשה, במידה והיו מעוניינים בכך.

יודגש כי התיקון חל רק על הפקדות חדשות החל משנת 2008 ואילו לגבי כספים שנצברו בקופות עד ליום 31.12.2007 יחולו הכללים שחלו עד היום. עם זאת חוסכים שצברו כספים בקופות גמל הוניות והיו מעוניינים לרכוש לעצמם פנסיה חודשית, יוכלו לבצע זאת בקרוב, עם אישור תקנות הניוד החדשות שתאפשרנה העברת כספים מקופות הגמל לקרנות הפנסיה וביטוחי המנהלים, לצורך קבלת פנסיה חודשית.

2. כללי המשיכה החדשים בעת פרישה

כאמור, בהתאם לתיקון נקבע כי משיכת כספים לשם קצבה תתאפשר רק מקופת גמל משלמת לקצבה וההחלטה על גובה החסכון הפנסיוני שיתקבל כקצבה חודשית או כסכום חד פעמי תהא בסמוך לגיל הפרישה, בניגוד למצב עד היום בו נתקבלו ההחלטות במועד ההפקדה, והכל בכפוף לכללים אלו:

- הבטחת רובד ראשון של פנסיה חודשית מינימלית בגובה של 3,850 ₪ (יעודכן על פי שיעור עליית המדד מדי שנה), כלומר ראשית קבלת סכומי החסכון באמצעות קצבה חודשית בהתאם לתקרה המינימלית המצויינת לעיל (נדרש סכום של כ – 800,000 ₪ בקופת הפנסיה על מנת להבטיח פנסיה חודשית מינימלית וזאת על בסיס חישובים מקדמים שנעשו).
- במידה וסכום החסכון הנצבר עולה על תשלום הפנסיה החודשית המינימלית, החוסך יוכל לבחור האם לקבל את יתרת הסכום כפנסיה חודשית או כסכום חד פעמי. משמעות המשיכה החד פעמית תהא היוון קצבה ויחולו עליה כללי הוראות המיסוי החלים על היוון קצבה מכוח הוראות סעיף 9א לפקודת מס הכנסה. צפוי כי בעתיד יוגדל הפטור על הקצבה המזכה ל – 9,000 ₪ בחודש.
- לגבי עמית עצמאי – ככלל, המשיכה תהא בדרך של היוון על פי תקנון הקופה ובלבד שלאחר ביצוע ההיוון תובטח קצבה חודשית שלא תפחת מסכום הקצבה המינימלית כמפורט לעיל.

יודגש כי משיכה מקופת גמל לא משלמת לקצבה תהא מותרת רק בגובה כספי הפיצויים המותרים בעת פרישה, ואילו לגבי יתרת הסכומים המשיכה תעשה רק באמצעות העברת הכספים לקופת גמל משלמת לקצבה.

3. האחדת כללי המס על כל מסלולי החסכון האפשריים

כחלק מהבטחת שוק פנסיוני משוכלל על כל מוצרי החסכון האפשריים בוצעה האחדת כללי המיסוי על כל המוצרים הפנסיונים ומעתה יחולו הטבות מס זהות על כל מוצרי החסכון הפנסיוני. שינוי זה ימנע עיוותים שהיו קיימים עד היום לגבי קבלת החלטות של החוסכים במוצרים הפנסיונים, כך שהם יחדל להיות מוטים משיקולי מס, כפי שהיה לעיתים עד כה:

- בעת ההפקדות – נקבע כי כל מסלולי החסכון יהנו מזיכוי מס של 35% ולא כפי שנהוג כיום רק לגבי תוכנית פנסיה מקיפה (קופות גמל אחרות נהנו עד כה רק מזיכוי מס של 25%). המשמעות היא שהזיכוי בשיעור של 35% ינתן גם על הפקדת כספים לקופת גמל לא משלמת לקצבה.
- התקרה למתן הטבות – תבוצע האחדה של התקרה למתן הפקדות לתגמולים והיא תעמוד על 4 פעמים מהשכר הממוצע במשק מבלי לזקוף הכנסה לעובד (כיום 30,562 ש"ח),
- אובדן כושר – לצורך אחידות בהטבות המס לביטוח אובדן כושר הוגדל שיעור ההוצאה המוכרת מ – 2.5% ל – 3.5% משכרו של העובד, בכפוף למגבלות תקרה מסויימות. שיעורים אלו נקבעו אך ורק לשם השוואת הטבות המס ומבוטח שמעוניין להגדיל את הכיסוי הביטוחי שלו רשאי לבצע זאת בתשלום נוסף.
- פטור על קצבה – הגדלה צפויה בעתיד של הפטור לקצבה ל – 9,000 ₪ (הפטור עומד כיום על כ – 6,500 ₪)

4. ביטול קופת גמל מרכזית לפיצויים החל משנת 2011

לאור החובה לרכוש מוצרים פנסיונים והפיכת מרכיב הפיצויים לחלק ממרכיב החסכון הפנסיוני נקבע בתיקון כי החל משנת 2011 קופת גמל מרכזית לפיצויים תבוטל, ומכאן שמעביד המעוניין להפקיד לפיצויים יוכל לעשות זאת רק במסגרת המוצר הפנסיוני שרכש העובד שלו. עוד נקבע כי הממונה על שוק ההון יהיה רשאי לאשר קופת גמל מרכזית לפיצויים עד לשנת 2010 ובלבד שהמעביד היה עמית בקופת גמל כאמור בחודש דצמבר 2007 והופקדו בקופה זו כספים בשל עובדיו בחודש דצמבר 2007, קרי קופות פעילות שהופקדו בהן כספים.

משמעות הביטול הינה שהחל משנת 2008 המעסיקים לא יוכלו לפתוח חשבון חדש לקופת גמל מרכזית לפיצויים, למעט מקרים בהם כבר קיים חשבון כאמור, ומעתה ידרשו

המעסיקים להפריש את מרכיב הפיצויים הנדרשים עבור עובדיהם בקופת החסכון
האישית של כל עובד ועובד. האישורים לקופות גמל מרכזיות לפיצויים שכבר היו קיימות
ככאלו ערב תיקון החקיקה יפוגו בתום שנת המס 2010.



מבזק זה נועד למסירת מידע בלבד ואין לראות בתכנון מתן ייעוץ או חוות דעת מקצועית.